

แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562

ในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา*

GUIDELINES FOR INTERNAL EDUCATION QUALITY ASSURANCE ACCORDING
TO NATIONAL STANDARD FOR EARLY CHILDHOOD CARE, DEVELOPMENT AND
EDUCATION THAILAND 2019 IN THUNG SONG DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

อลิสา จันทรวิ*, กษมา ศรีสุวรรณ, บุญเลิศ วีระพรกานต์

Alisa Jantarawee, Katsama Srisuwan, Boonlert Weeraponkan

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6403202053@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 2) เพื่อศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน สันทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงาน ดำเนินงานตามขั้นตอนตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พบปัญหาว่า การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาล่าช้า ขาดการมีส่วนร่วม บุคลากรทางการศึกษามีน้อย ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษา ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ ขาดหลักฐานร่องรอยในการ จัดทำรายงานการประเมินตนเอง 2) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตาม มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) จัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา 3) ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ 6) บันทึกข้อมูลระบบสารสนเทศการพัฒนา เด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และ 7) นำผลการประเมิน ปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงานให้มีคุณภาพตามวงจร PDCA โดยทุกขั้นตอนดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 3) ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตาม มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พบว่า มีความเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความ เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562

Abstract

The objective of this research is 1) to study the current state of internal quality assurance in education, 2) to study the guidelines for internal quality assurance in accordance with the National Standard for Early Childhood Care, Development and Education Thailand, and 3) to propose guidelines for internal quality assurance in education in accordance with the National Standard for Early Childhood Care, Development and Education Thailand. This research utilizes a qualitative research methodology and collects data through in-depth interviews with 15 relevant individuals, including 5 key informants and a group discussion with 7 experts. The data is analyzed by thematic analysis. The research findings indicate that 1) The operation is conducted according to the process and regulations of quality assurance in education. It has been found that there are problems with the development of education plans being delayed, lack of participation, and few educational personnel who understand the internal quality assurance system. There is no systematic data collection, and there is a lack of evidence in the self-evaluation report preparation process. 2) Internal Quality Assurance Guidelines for Early Childhood Development Centers according to the National Early Childhood Development Center Standards, consisting of 7 steps. 1) Establish educational standards 2) Develop an educational development plan 3) Implement according to the plan 4) Evaluate and verify the quality of education 5) Monitor the results of the implementation to improve the quality of the early childhood development center. 6) Record information on the early childhood development information system according to national standards, prepare self-evaluation reports, and submit them. 7) Use the evaluation results to continuously improve and develop the center's operations according to the PDCA cycle. At each step of the process, the activities are carried out in accordance with the National Standard for Early Childhood Care, Development and Education Thailand. 3) The experts have reviewed the internal quality assurance guidelines in accordance with the National Standard for Early Childhood Care, Development and Education Thailand and found that in group discussions, the experts agreed that the guidelines were appropriate, feasible, and beneficial and could be implemented.

Keywords: Internal Quality Assurance, Childhood Development Center, National Standard for Early Childhood Care Development and Education Thailand 2019

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามหลักการพัฒนายั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุน การจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้เรียนรู้ทุกช่วงวัยอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และร่วมมือกับรัฐในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) และ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) มาตรา 18 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์ เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการ และเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2), 2545) ดังนั้น การจัดการศึกษาปฐมวัย คือภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยความร่วมมือสนับสนุนของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น นั้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดกระทรวงมหาดไทย มีชื่อเรียกว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 32 แห่ง แบ่งเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล จำนวน 11 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 21 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2564) มีกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หรือส่วนการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น (สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น, 2563)

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านมาใช้มาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นมาตรฐานในการดำเนินงาน ต่อมากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือสั่งการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานรวมถึงใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการตรวจประเมินจากต้นสังกัด และภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เริ่มตั้งแต่ ปีการศึกษา 2562 เป็นต้นมา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562) แต่ด้วยปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อีกทั้งในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การบริหารจัดการ รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเล็ก ต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2564) ครูและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพ เนื่องจากยังไม่ได้เข้ารับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน อีกทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่มีแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ที่ชัดเจน อาจส่งผลให้การยกระดับคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจรายละเอียดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง จะได้นำผลวิจัยมาใช้เป็นแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอร่องาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. เพื่อนำเสนอแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอร่องาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 3 ลักษณะ คือ ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ วิจัยเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอร่องาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบไปด้วยปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอร่องาง จำนวน 3 คน พนักงานส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบหน้าที่งานการศึกษา ในอำเภอร่องาง จำนวน 3 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ในอำเภอร่องาง จำนวน 3 คน ผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอร่องาง จำนวน 3 คน ประธานกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอร่องาง จำนวน 3 คน

ขั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอร่องาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบไปด้วย ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านการประเมินภายนอก จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน พนักงานส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบหน้าที่งานการศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 คน

ขั้นที่ 3 การนำเสนอแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอร่องาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เก็บข้อมูล โดยการจัดสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน นายกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านการประเมินภายนอก จำนวน 1 คน พนักงานส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบหน้าที่งานการศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัยนำรายละเอียดจากการสนทนากลุ่ม นำความเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข จัดทำฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอร่องาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยบุคลากรร่วมวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกาศค่าเป้าหมาย พัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ปัญหาและอุปสรรค พบว่า ในการจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้พร้อมเพรียงกันเป็นไปได้ยาก เนื่องจากเวลาไม่ตรงกัน ครูและบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จในปีการศึกษา ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่

ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่วางไว้ไม่สามารถประเมินค่าของคุณภาพเด็กปฐมวัยได้ การปรับเปลี่ยนนโยบายของผู้บริหาร ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาทั้งภายนอกและภายใน เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บรรลุวัตถุประสงค์ ระดมความคิดร่วมมือกันพัฒนาไปสู่ความสำเร็จ วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและศักยภาพภายในด้านจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา สภาพภายนอกด้านโอกาส และอุปสรรคของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (SWOT Analysis) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงการต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นคุณภาพเด็กปฐมวัย กำหนดความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ปัญหาและอุปสรรค พบว่า บุคลากร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่มี ความชัดเจน ในการจัดทำแผน นโยบายต้นสังกัดปรับเปลี่ยนบ่อยทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้ ไม่ทราบความต้องการแท้จริงของชุมชน รวมถึงงบประมาณไม่เพียงพอ

การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ในการดำเนินการ มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน แบ่งหน้าที่การปฏิบัติรับผิดชอบอย่างชัดเจน สอดรับกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่กำหนดค่าเป้าหมายไว้ มีการนำแผนสู่การปฏิบัติ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนเพื่อพัฒนา งานอย่างต่อเนื่อง ปัญหาและอุปสรรค พบว่า บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการดำเนินการ งบประมาณ ไม่เพียงพอ การบริหารจัดการเวลาไม่เป็นไปตามแผน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การดำเนินการล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง

การดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน แต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตรวจสอบความก้าวหน้าของการ ปฏิบัติงาน รายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงพัฒนาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และดำเนินการในทุกปี ปัญหาและอุปสรรค พบว่า บุคลากร ไม่ตระหนักถึงความสำคัญ บุคลากรน้อย มีภาระงานมาก การดำเนินงาน ไม่ต่อเนื่อง ขาดระบบการจัดเก็บข้อมูล ในการประเมินและตรวจสอบ

การดำเนินการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา แต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดกรอบการดำเนินการ เครื่องมือ กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ดำเนินงานตาม ปฏิทิน มีการทบทวนศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี โครงการ กิจกรรม หรืองานที่จะนำมาติดตามผลการ ดำเนินงาน สรุปและรายงานผลการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ ตาม มาตรฐานการศึกษา ปัญหาและอุปสรรค พบว่า บุคลากรยังไม่เข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์และการดำเนินการ ตามภารกิจหลักในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน การศึกษา ครูและบุคลากรไม่สามารถปฏิบัติงาน ตามแผนปฏิบัติการประจำปีให้เป็น ไปตามระยะที่วางไว้ ต้อง ปรับเปลี่ยนแผน เนื่องจากสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอ งบประมาณและทรัพยากรไม่เพียงพอ กับกิจกรรมโครงการ

การดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง สะท้อนคุณภาพของเด็ก และผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำผลการประเมินคุณภาพ ภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง นำเสนอผลการดำเนินงานและการพัฒนาการจัดการศึกษาในรอบปี ที่ผ่านมา ในด้านข้อมูลทั่วไป ข้อมูลที่เป็นผลการประเมินตนเอง และนำเสนอรายงานให้คณะกรรมการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ปัญหาและอุปสรรค พบว่า เกิดจากบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการดำเนินการจัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเอง ขาดระบบการทบทวนงาน ขาดความต่อเนื่องของงาน เกิดปัญหาซ้ำเดิม

การดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ การนำข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านการวิเคราะห์ แล้วมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนในสิ่งที่ทำมา เมื่อเทียบกับเป้าหมายความสำเร็จ ที่กำหนด สามารถดำเนินการด้วยวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อกำหนดจุดพัฒนาในการดำเนินการต่อไป ปัญหาและอุปสรรคพบว่า บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ระยะเวลาที่จำกัด มีเจตคติที่ไม่ดีโดยมองว่าเพิ่มภาระงานที่มากขึ้น ไม่เห็นประโยชน์ในการพัฒนาอย่างแท้จริง โดยประเมินตามข้อมูลที่ปรากฏในรูปเอกสาร เป็นหลักเท่านั้น

2. สรุปผลการศึกษาร่างแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงาน 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนดำเนินการร่วมกัน 2) กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จ และเกณฑ์การประเมินตามบริบทของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก 3) เสนอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4) จัดทำประกาศมาตรฐาน และค่าเป้าหมายความสำเร็จ

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีกิจกรรมดังนี้ 1) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้ครอบคลุมมาตรฐานทุกด้านตามที่กำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมายไว้ มุ่งเน้นคุณภาพเด็กอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม จัดทำแผนงบประมาณประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดวิธีดำเนินงาน กิจกรรม โครงการ งบประมาณที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาครอบคลุม การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ความเห็นชอบ เพิ่มเติมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 2) แผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติ ที่ชัดเจน เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการตามแผน ตามโครงการ/กิจกรรม ในช่วงเวลา ที่กำหนดไว้ในแผน และปฏิทินการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กำกับ ติดตาม ประเมินผล จัดเก็บรวบรวมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี สรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี

2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน มีขั้นตอนดังนี้ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล และการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กำหนดกรอบการประเมินผล ติดตามและตรวจสอบและสร้างเครื่องมือการประเมินผลคุณภาพการศึกษาภายใน ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในระดับบุคคล และระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ดำเนินการประเมินผล การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน จัดทำรายงานผลการประเมิน ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการ และผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน เพื่อรวบรวมสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินการ หากไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ อาจต้องพิจารณาปรับปรุงแผน หรือปรับปรุงการดำเนินการ ตามความจำเป็นและเหมาะสม ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาโดยนำผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในปีปัจจุบัน ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาในปีถัดไปให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย ของมาตรฐานการศึกษา กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ให้เป็นไปตามช่วงเวลาที่เหมาะสมในแผนและ

ปฏิทินการดำเนินงาน และเป็นไปตามเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของโครงการ/กิจกรรม โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา สรุปและรายงานผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2.6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีขั้นตอนดังนี้ สรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report : SAR) เมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นประจำทุกปี นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พิจารณาให้ความเห็นชอบ ส่งรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปีการศึกษา เผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.7 การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ มีขั้นตอนดังนี้ นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนา กำหนดแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นโดยมีมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นเป้าหมาย กำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 อาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับสภาพของชุมชนได้ ใช้มาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กำหนดขึ้น เป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นำข้อมูลไปปรับปรุงจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปีถัดไป โดยให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการ PDCA โดยทุกขั้นตอนดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562

3. สรุปผลการนำเสนอร่างแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการนำเสนอร่างแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ทรงคุณวุฒิในการร่วมสนทนากลุ่มซึ่งทุกคนเห็นว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความ เป็นประโยชน์ มีโครงสร้างตามองค์ประกอบที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ ซึ่งเป็นแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน 5) การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และ 7) การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยใช้มาตรฐานสถานศึกษา เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ประเมินผลการดำเนินงาน และยกระดับคุณภาพ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อรองรับการตรวจประเมินจากต้นสังกัด และภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ

มหาชน) เพื่อพัฒนาส่งเสริม กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์สินี วาดวงค์ ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ” ผลการวิจัยพบว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประกอบไปด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (กานต์สินี วาดวงค์, 2560)

2. แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน คือ

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษา สรุปได้ว่า กำหนดมาตรฐานการศึกษา ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนดำเนินการร่วมกัน กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จ และเกณฑ์การประเมินตามสภาพและบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามที่ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ จัดทำประกาศมาตรฐาน และค่าเป้าหมายความสำเร็จของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก โดยอาจกำหนดมาตรฐาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้จัดทำโครงการตามที่ได้กำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมายไว้ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประชุม อบรมบุคลากร ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายด้านต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นคุณภาพเด็กปฐมวัย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้เป็นรูปธรรม กำหนดวิธีดำเนินงาน กิจกรรม โครงการ งบประมาณ วิธีการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ติดตาม ทบทวน ตรวจสอบ เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็กให้ความเห็นชอบ ปรับปรุง เพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สรุปได้ว่า กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ตามโครงการ/กิจกรรม ในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ และปฏิทินการปฏิบัติงาน กำกับ ติดตาม ประเมินผล จัดเก็บรวบรวมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี สรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี

2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในที่สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สรุปได้ว่า จัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา จัดทำคำสั่งมอบหมายงาน มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับบุคคล และระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กำหนดปฏิทินการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สร้างเครื่องมือการประเมินผล โดยวิธีการเครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสม จัดทำรายงานผล การประเมิน การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2562 สรุปได้ว่า แต่งตั้งคณะกรรมการ

ติดตามผลการดำเนินการ รวบรวมสารสนเทศและรายงานผล หากไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาจพิจารณาปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปี หรือปรับปรุงแผนตามความจำเป็นและเหมาะสม ปรับปรุงและพัฒนาโดยนำผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในปีปัจจุบัน เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปีถัดไป ให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สรุปและรายงานผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

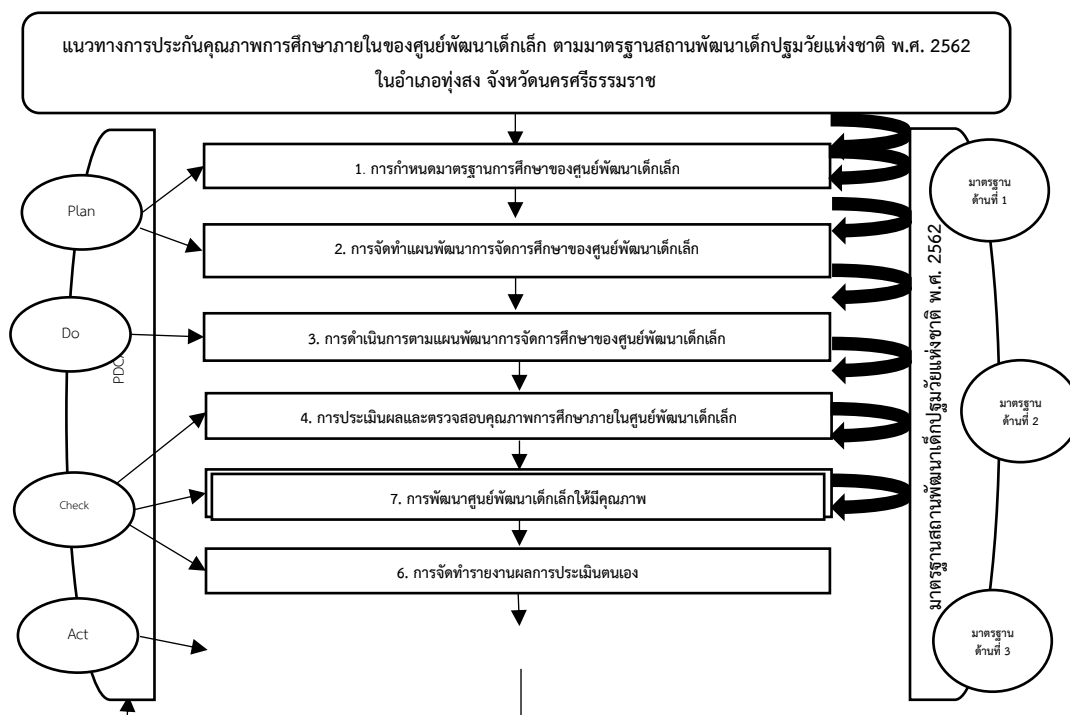
2.6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สรุปได้ว่า จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นประจำทุกปี ทบทวนตรวจสอบโดยนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นขอส่งรายงานการประเมินตนเอง (SAR) พร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปีการศึกษา เผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อสาธารณชน

2.7 การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สรุปได้ว่า นำผลการประเมินคุณภาพภายในกำหนดประเด็นการพัฒนาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมาย ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 อาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน นำข้อมูลไปปรับปรุงจัดทำแผนในปีถัดไป โดยให้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการ PDCA ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจรัตน์ คุณทวิลาภผล และ ปองสิน วิเศษสิริ “เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน ขาดความเข้าใจวิธีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาดความสามารถในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศและขาดความร่วมมืออย่างเต็มที่จากหน่วยงานต้นสังกัด 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน ได้รับงบประมาณที่ไม่เพียงพอและบุคลากรมีจำนวนน้อย 3) ด้านการติดตามตรวจสอบ ขาดความเข้าใจวิธีการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) 4) ด้านการพัฒนาปรับปรุง ไม่เข้าใจในวิธีการสรุปและเขียนรายงานคุณภาพการศึกษา (พจรัตน์ คุณทวิลาภผล และปองสิน วิเศษสิริ, 2561)

3. นำเสนอแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประกาศมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมาย 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กำหนดไว้ 4) จัดให้มีประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) บันทึกข้อมูลระบบสารสนเทศการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ และจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดส่งรายงานการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และ 7) นำผลการประเมินในปีการศึกษาที่ผ่านมา ใช้เป็นฐานข้อมูลปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามวงจรการบริหารคุณภาพ PDCA โดยทุกขั้นตอนดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า 1) สภาพการดำเนินงาน ดำเนินงานตามขั้นตอนตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พบปัญหาว่า การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาล่าช้า ขาดการมีส่วนร่วม บุคลากรทางการศึกษามีน้อย ไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษา ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ ขาดหลักฐานร่องรอยในการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง 2) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน 1) กำหนดมาตรฐาน การศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา 3) ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ 6) บันทึกข้อมูลระบบ สารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และ 7) นำผลการ ประเมิน ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณภาพตามวงจร PDCA โดยทุกขั้นตอนดำเนินการให้สอดคล้องกับ มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 จากการวิจัยผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะเชิง นโยบาย คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ในอำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช ควรส่งเสริมการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างต่อเนื่อง โดยองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และติดตาม การดำเนินงานเป็นระยะ การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้้องการปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรร่วมกัน

วางแผนและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่เหมาะสมกับสภาพบริบท และความต้องการจำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดในการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในตนเองก่อนนำไปใช้ 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่นำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ไปใช้ ควรพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา และมีการติดตามและประเมินผลการนำแนวทางไปใช้ 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งควรจัดทำแนวทางการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของตนเองโดยเฉพาะ ตามบริบทการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นำไปปรับใช้ 3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ 1) ควรมีการศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อคุณภาพเด็กปฐมวัย 2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) ควรมีการศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้วงจร PDCA เพื่อพัฒนาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2564 จาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2017/4/2199_5930.pdf
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. หนังสือกรมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่ 806. เรียกใช้เมื่อ 14 ตุลาคม 2564 จาก http://www.dla.go.th/upload/document/type2/2019/3/21360_1_1551673939193.pdf
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2564). เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2564 จาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2020/10/2298_6153.pdf
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2564). การดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2564 ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). หนังสือกรมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่ 806. เรียกใช้เมื่อ 14 ตุลาคม 2564 จาก http://www.dla.go.th/upload/document/type2/2021/7/25732_1_1626236729862.pdf
- กานต์สินี วาดวงศ์. (2560). การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พจรัตน์ คุณทวิลาภผล และปองสิน วิเศษสิริ. (2561). ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2). (2545). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก หน้า 16 (19 ธันวาคม 2545).
- สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. (2563). ประกาศ ก.อบต. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ วิธีการบริหารและ ปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล และ

- กิจการอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ในองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกลาง พนักงานส. เรียกใช้เมื่อ 14 ตุลาคม 2564 จาก http://www.dla.go.th/upload/document/type2/2020/11/24423_2_1604300786916.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. เรียกใช้เมื่อ 14 ตุลาคม 2564 จาก http://www.dla.go.th/upload/document/type2/2019/3/21360_2_1551673939396.pdf
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2564). การสำรวจข้อมูลรายละเอียดของนักเรียนในสังกัดเพื่อขอรับการสนับสนุนอินเทอร์เน็ตสำหรับแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online). หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ 0023.3/ว 379. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม 2564 จาก <http://www.nakhonlocal.go.th/book.php?&yy=2021&Page=36>